

Nr. 19264/2015
din...1.9.8.3.2015

14/15
10.03.2015
SG : 143
13.03.2015

Domnului Eugen NICOLICEA,
Ministru delegat pentru Relația cu Parlamentul,
GUVERNUL ROMÂNIEI,
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Stimate domnule Ministru,

26.02

Urmare a adresei dumneavoastră nr. 1124/DRP/2015, vă trimitem alăturat răspunsul la **interpelarea** adresată ministrului justiției de către **domnul senator Traian-Constantin IGAȘ**.

În conformitate cu dispozițiile art. 112 din Constituția României și ale art. 158-165 din Regulamentul Senatului, vă rugăm să comunicați răspunsul nostru domnului senator.

Cu stimă,

pentru Robert Marius CAZANCIUC, ministrul justiției,

semnează

Liviu STANCU,

Secretar de Stat

Nr. 19264/2015
din 10.03.2015

Domnului Traian-Constantin IGĂȘ,
SENATOR,
PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Stimate domnule Senator,

Urmare a interpelării adresate de dumneavoastră ministrului justiției, **referitoare la proiectul de Lege privind traducătorii și interpreții judiciari**, vă aducem la cunoștință următoarele:

1. Cadrul legal actual conturează două sisteme de prestare a serviciilor de interpretare și traducere, care coexistă:

a) *sistemul general de prestare a serviciilor de interpretare și traducere*, caracterizat prin libertatea de prestare, rezultând din lipsa de reglementare în domeniu. Ca regulă generală, serviciile de interpretare și traducere pot fi prestate de persoane care sunt calificate pentru prestarea de astfel de servicii, în condițiile legii (dețin un certificat de traducător eliberat de către Ministerul Culturii sau o diplomă de licență, specializarea „traducere și interpretare”);

b) *sistemul special de prestare a serviciilor de interpretare și traducere*, reglementat de **Legea nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești**, cu modificările și completările ulterioare, regulamentul de aplicare a acestui act normativ, precum și de alte acte normative care se referă la categoria interpreților și traducătorilor autorizați de către Ministerul Justiției.

Reglementările cuprinse în aceste acte normative au caracter special, fiind de strictă interpretare și aplicare. Prin urmare, normele juridice elaborate cu privire la interpreții și traducătorii autorizați de către Ministerul Justiției **se aplică exclusiv acestei categorii de persoane și exclusiv în ipoteza în care serviciul este prestat la solicitarea sau în relația cu organele prevăzute de Legea nr. 178/1997**, cu modificările și completările ulterioare.

Dacă în cazul primului sistem, legislația în vigoare nu impune niciun fel de reguli și restricții, în ceea ce privește cel de-al doilea sistem de prestare a serviciilor de interpretare și traducere, trebuie respectate regulile și limitele impuse de legislația specială.

Din analiza Legii nr. 178/1997, rezultă că acest act normativ reglementează numai un segment al serviciilor de traducere și interpretare, constând în activitatea de traducere și interpretare prestată la solicitarea următoarelor organe, expres și limitativ prevăzute în titlul și în cuprinsul legii: Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, birourile notarilor publici, avocați și executori judecătorești.

Întreaga construcție logico-juridică a normelor cuprinse în Legea nr. 178/1997 se grefează pe ideea prestării serviciilor de traducere și interpretare de către persoanele autorizate în condițiile acestui act normativ, **aplicabile exclusiv în situația în care aceste servicii sunt prestate pentru entitățile enumerate în titlul legii.**

Ministerul Justiției nu putea să reglementeze și nici nu a reglementat autorizarea traducătorilor și interpreților în general, ci numai autorizarea traducătorilor și interpreților care, potrivit legii, pot presta servicii pentru organele din sfera sistemului de justiție (Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul Național Anticorupție, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, birourile notarilor publici, avocați și executori judecătorești).

Legea nr. 178/1997 nu a interzis și nu interzice nici în prezent interpreților și traducătorilor autorizați în temeiul Legii nr. 178/1997 prestarea de servicii pentru alte persoane fizice și juridice decât cele enumerate în titlul legii.

Prin urmare, normele sale sunt de strictă interpretare și aplicare, neputând fi extinse prin analogie și la raporturile juridice derivate din efectuarea serviciilor de traducere și interpretare pentru alte entități decât cele prevăzute de lege.

Făță de cele arătate, considerăm că, în practică, s-a extins, în mod nejustificat, sfera serviciilor care constituie servicii de interpretare și traducere autorizată în accepțiunea Legii nr. 178/1997, cu modificările și completările ulterioare, ajungându-se să se solicite și să se presteze servicii de interpretare și traducere în baza autorizației eliberate de către Ministerul Justiției și în alte scopuri decât cele reglementate de către legiuitor, menționate mai sus.

În acest fel, calitatea de interpret și traducător autorizat a fost utilizată în scopuri comerciale în vederea atragerii de clientelă insuficient informată cu privire la rolul interpretului și traducătorului autorizat și la scopul în care se efectuează serviciile de interpretare și traducere de către acesta.

Proiectul de lege promovat de Ministerul Justiției menține și clarifică distincția dintre traducătorul și interpretul în general și traducătorul și interpretul judiciar autorizat și reglementează un segment din piața serviciilor de traducere și interpretare, și anume segmentul serviciilor de traducere și interpretare prestate în cadrul unei proceduri sau activități desfășurate în fața sau de către un organ din sistemul judiciar ori conex acestuia.

Față de cele arătate, Ministerul Justiției nu a avut și nu are competența de a reglementa profesia de traducător și interpret în general. Prin urmare, nu se poate concluziona că *proiectul de Lege privind interpretii și traducătorii judiciari* ar conduce la un monopol sau ar restrânge activitatea cu publicul a traducătorilor și interpretilor autorizați de Ministerul Justiției.

2. Referitor la afirmația potrivit căreia, prin proiectul de Lege privind traducătorii și interpretii judiciari, s-ar crea situația în care „aproximativ 50.000 de persoane (peste 37.000 de traducători autorizați și peste 10.000 care muncesc în cadrul birourilor de traduceri, autorizate conform legislației în vigoare)” ar rămâne fără locuri de muncă, formulăm următoarele precizări:

Potrivit Legii 178/1997, Ministerul Justiției autorizează ca interpreți și traducători, persoane fizice, și nu persoane juridice - birouri de traducere sau alte asemenea entități. Calitatea de interpret și traducător autorizat este o calitate acordată *intuitu personae*, în considerarea însușirilor esențiale ale persoanei autorizate, care implică prestarea personală a serviciului și, în mod corespunzător, răspunderea personală a acestuia.

O persoană care nu este autorizată ca interpret și traducător de către Ministerul Justiției, dar care are calificarea de traducător (în baza unui certificat eliberat de Ministerul Culturii sau a unei diplome de licență specializarea traducere și interpretare), nu este împiedicată să presteze servicii de traducere, în condițiile sistemului general de prestare, însă aceasta nu are dreptul de a presta acele servicii pentru care este necesară autorizația eliberată de Ministerul Justiției.

Păstrând linia trasată de legislația în vigoare, proiectul de lege prevede în mod expres că poate dobândi calitatea de traducător și interpret judiciar exclusiv persoana fizică ce îndeplinește condițiile prevăzute de lege.

Față de cele arătate, proiectul de lege nu afectează activitatea birourilor de traduceri, care pot efectua/intermedia numai acele traduceri pentru care nu este necesară autorizarea specială conferită de Ministerului Justiției.

Precizăm că, în urma propunerilor formulate de persoanele interesate, Ministerul Justiției analizează posibilitatea de a reglementa posibilitatea angajării traducătorului și interpretului judiciar în cadrul profesiei.

Menționăm că, potrivit art. 57 din proiectul de lege¹, traducătorii și interpretii judiciari autorizați sunt obligați să modifice forma de exercitare a profesiei, astfel cum

¹ Cităm din proiectul de Lege privind traducătorii și interpretii judiciari:

„Art. 57 – (1) Traducătorul și interpretul autorizat în baza Legii nr. 178/1997, care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, își exercită profesia în altă formă decât cele prevăzute la art. 37 alin. (1) este obligat să modifice forma de exercitare a profesiei în conformitate cu dispozițiile prezentei legi și ale regulamentului de aplicare a legii, în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(2) Interpretul și traducătorul autorizat în temeiul legii prevăzute la art. 56 alin. (1), care la data intrării în vigoare a legii nu exercită profesia, are obligația de a solicita Ministerului Justiției, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, suspendarea calității în condițiile prevăzute de art. 30.

este reglementată de proiectul de lege, în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a acesteia.

3. Referitor la procedura legalizării semnăturii traducătorului și interpretului judiciar de către notarul public, cu privire la care se afirmă că „toate actele vor trebui contrasemnate de un notar, acest lucru îngreunând pe de o parte tot procesul dar generând și costuri suplimentare”, facem următoarele precizări:

Proiectul de lege nu modifică cu nimic legislația în vigoare.

Astfel, în cazul anumitor raporturi sociale considerate de către legiuitor importante, cum ar fi raporturile stabilite în contextul administrării justiției în sens larg (implicând atât activitatea organelor judiciare, cât și activitatea desfășurată de către notarul public, căruia statul i-a delegat îndeplinirea unui serviciu de interes public, constând în constatarea raporturilor juridice civile sau comerciale nelitigioase, precum și exercițiul drepturilor și ocrotirea intereselor, în conformitate cu legea), serviciile de traducere și/sau interpretare trebuie să se îndeplinească în anumite condiții, **menite a oferi garanții de calitate** (motiv pentru care Ministerul Justiției autorizează interpreți și traducători autorizați pentru domeniul justiției), dar și de legalitate - în speță, semnătura traducătorului și interpretului autorizat de Ministerul Justiției trebuie să fie legalizată de către notarul public, procedură în cadrul căreia notarul se asigură că actul nu este contrar legii și bunelor moravuri.

Prin stabilirea în sarcina notarului public a atribuției de legalizare a semnăturii traducătorului s-a urmărit/se urmărește:

- verificarea calității de interpret și traducător autorizat a persoanei care efectuează traducerea (în acest scop, Ministerul Justiției are obligația de a transmite, periodic, Uniunii Naționale a Notarilor Publici listele privind interpreții și traducătorii autorizați);
- verificarea concordanței traducerii (și implicit a actului tradus) cu legea și bunele moravuri;
- calificarea actului care se traduce (anume: înscris autentic sau, după caz, înscris sub semnătură privată căruia i s-a dat dată certă, legalizare de semnătură ori certificare). Calificarea actului se efectua anterior datei de 12 august 2013 de către interpreții și traducătorii autorizați. Cu ocazia elaborării *Regulamentului de aplicare a Legii nr. 36/1995*, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 2333/C/2013², la solicitarea interpreților și traducătorilor, care, în majoritatea lor, nu au studii juridice, sarcina calificării a fost acordată notarului public;
- prin aplicarea sigiliului și semnăturii notarului public, traducerea capătă autoritate publică și are forța probantă prevăzută de lege pentru această categorie de acte.

(3) *Neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (2) atrage suspendarea de drept a traducătorului și interpretului judiciar din profesie, începând cu data expirării termenului prevăzut la alin. (2). Dispozițiile art. 38 se aplică în mod corespunzător.*

² Ordinul ministrului justiției nr. 2333/C din 24 iulie 2013 privind aprobarea *Regulamentului de aplicare a Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995*, publicat în Monitorul oficial al României, Partea I, nr. 479 din 1 august 2013, cu modificările și completările ulterioare

Astfel, potrivit art. 7 din Legea nr. 36/1995, *„actul îndeplinit de notarul public, purtând sigiliul și semnătura acestuia, este de autoritate publică și are forța probantă și, după caz, forța executorie prevăzute de lege”*. Or, potrivit legii, **legalizarea semnăturii traducătorului este calificată act notarial**.

Menționăm că nimic în actuala reglementare nu împiedică o persoană, fie aceasta fizică sau juridică, să solicite efectuarea unei traduceri de către un traducător neautorizat de Ministerul Justiției, ipoteză în care, în mod evident, nu este necesară legalizarea semnăturii.

4. Cu privire la afirmația potrivit căreia prin proiectul de Lege privind traducătorii și interpreții judiciari „se restricționează aplicarea tarifului prin stabilirea acestuia prin ordin comun al Ministrului Justiției și al Ministrului Finanțelor Publice”, precizăm următoarele:

În prezent, pentru serviciile prestate de interpreții și traducătorii autorizați de către Ministerul Justiției, onorariile se calculează în conformitate cu Ordinul ministrului justiției și al ministrului finanțelor publice nr. 772/C-414 din 5 martie 2009 *privind stabilirea tarifelor pentru plata interpreților și traducătorilor autorizați folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești*.

Din dispozițiile ordinului menționat, tarifele în raport de care se stabilesc onorariile cuvenite interpreților și traducătorilor autorizați sunt fixe.

Proiectul de Lege inițiat de Ministerul Justiției **nu aduce nici un element de noutate sub acest aspect**, păstrând modalitatea de stabilire prin ordin comun al ministrului justiției și al ministrului finanțelor publice a tarifelor pentru serviciile prestate la solicitarea sau în relația cu organele expres și limitativ prevăzute de lege.

În considerarea celor expuse anterior cu referire la domeniul pentru care Ministerul Justiției are competența de reglementare și având în vedere **caracterul de interes public al serviciului** pe care îl prestează traducătorii și interpreții implicați în proceduri și activități desfășurate de organele din sfera sistemului de justiție, **Ministerul Justiției și-a manifestat și își manifestă disponibilitatea de a colabora cu interpreții și traducătorii autorizați, precum și cu orice altă entitate publică sau privată, în demersul său de identificare a celor mai bune soluții pentru punerea la dispoziția organelor din sfera sistemului de justiție a unor interpreți și traducători cu o înaltă pregătire profesională, care manifestă disponibilitate în a răspunde solicitărilor formulate de aceste organe în contextul și în scopul realizării unui act de justiție corespunzător prin calitate.**

De altfel, propunerile și observațiile formulate de către persoanele interesate în perioada de dezbatere publică a proiectului se află în curs de analiză la nivelul ministerului, unele dintre acestea urmând a se regăsi în proiectul de Lege.

Menționăm că, în această perioadă au loc întâlniri cu reprezentanții unora dintre asociațiile profesionale care au solicitat discutarea proiectului de lege (Asociația Profesională a Interpreților și Traducătorilor (A.P.I.T.) și Asociația Firmelor de Interpretariat și Traduceri (A.F.I.T.).

Cu deosebită considerație,

pentru Robert Marius CAZANCIUC, ministrul justiției, semnează

Liviu STANCU,

Secretar de Stat